

יינה של תורה

תורה מלשון הוראה

בכל דבר בתורה יש הוראות למעשה בעבודת ה',
מוסר ההשכל הנלמד מדברי רש"י בקשר לתבנית האפוד

וְאֵלֶּה תִּבְנִיּוֹת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאַפֹּדִי וְיָמְעִיל וּבִתְנֵת תִּשְׁבִּץ מִצָּנָפֶת
וְאַבְנֵיט וְעֵשׂוּ בְּגָדֵי קָדָשׁ לְאַהֲרֹן אֶחָיִד וּלְבָנָיו לְכַהֵנוּ לֵי:

(פרשתינו כח, ד)

ואפוד. לא שמעתי ולא מנאתי בכרייתא פירוש תבניתו. ולכי אומר לי שהוא חגור לו מאחוריו,
רחבו כרוחב גב איש כמין סינר שקורין פורליני"ט בלע"ז. שחוגרות השורות כשוככות על
הסוסים.

(רש"י)

ידוע הסיפור שנהגו המלמדים לספר לתלמידים בשעה שלומדים את פירוש רש"י על
הפסוק:

פעם הלך רש"י ברחוב ונזדמן לו לראות שרה רוכבת על סוס. בראותו את המחזה
נצטער רש"י במאוד שמשמים הראו לו מחזה שכזה (ובפרט שהוא היפך הצניעות, ראה פסחים ג, א).
וכאשר התקשה במראה האפוד נזכר במחזה שראה, ונחה דעתו כיון שאותו המחזה סייע
לו להבין את תבנית האפוד.

ואת זאת מלמד רש"י כל בן חמש למקרא: כל דבר שיהודי שומע או רואה בעולם, אינו
במקרה ח"ו, כי אם הוא מלמעלה על מנת שהיהודי ילמד ממנו הוראה ומוסר השכל כיצד

לקראת שבת

י

לעבוד את הבורא ית"ש.

וזהו פירוש מאמר הגמרא (פסחים עז, ב) "כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה", אשר לכל דבר שנברא בעולם יש מטרה ותפקיד. ומכיון שתכלית בריאת העולם והאדם הם לשמש את הקב"ה ולעשות לו דירה בתחתונים (גמרא סוף קידושין, תנחומא נשא טז) – מוכרח שכל דבר ופרט שבעולם חייב להתאים למטרה זו. ולכן חייבים לומר שכל מה שנעשה עם האדם אינו לחינם ח"ו, אלא אך ורק כדי לסייע לו בעבודת ה'.

ובפרטיות יותר:

ביחס של האדם לענייני העולם ישנם על פי התורה שלשה חלוקות: דברים האסורים, דברים שהם מצוה ודברים שהם בגדר רשות.

והנה, היחס של האדם לדברים האסורים ולענייני מצוה הוא פשוט: מה שאסור – הרי אסור, ומה שהוא מצוה – מחוייבים לעשותו. ע"פ האמור שאין דבר שנברא לבטלה, יוצא שתפקידו המיוחד של האדם מתבטא דוקא בדברים שהם רשות, לא מצוה ולא איסור. ובכוחו של האדם להפוך את הדברים האלו לעבודת השם. או על ידי שישתמש בהם לצורך מצוה (יאכל על מנת שיהיה לו כח ללמוד ולהתפלל), או שיקיים בהם עצמם מצוה (קדש עצמך במותר לך, גמילות חסדים וכיו"ב). ועל זה הכתוב אומר (משלי ג, ו): "בכל דרכיך דעהו", ואמרו רז"ל (אבות פ"ב מ"ב) "וכל מעשיך יהיו לשם שמים".

המורם מן האמור הוא, אשר בכל רגע בחיי האדם, ובכל מצב בו הוא נמצא – הרי שמכל מה שיש באפשרותו לעשות ישנה רק דרך אחת שהיא רצון ה', והיא אותו מעשה שקשור בעשיית מצוה והידורה, זהירות מעבירה וסניפיה.

וכאשר האדם רואה או שומע דבר כל שהוא, והרי דבר זה ששמע או ראה נכנס למוחו ומתוסף לעולמו הפרטי – אין זה ח"ו לבטלה, אלא כנ"ל רק מכשיר לקיום מצוה או זהירות מעבירה וכיו"ב. ולולא זאת לא היה בא מאורע זה בחייו.

וכמאמר הגמרא (סוף קידושין) "[צבי וארי ושועל] לא נבראו אלא לשמשני . . ואני נבראתי לשמש את קוני".

